

Đào tạo liên ngành: Lợi thế cạnh tranh mới trong xây dựng thương hiệu đại học

18:07 26/07/2026

Mô hình đào tạo liên ngành cùng xu hướng hướng nghiệp từ sớm đang tạo ra những chuyển biến trong chiến lược phát triển và xây dựng thương hiệu của nhiều trường đại học tại Việt Nam.

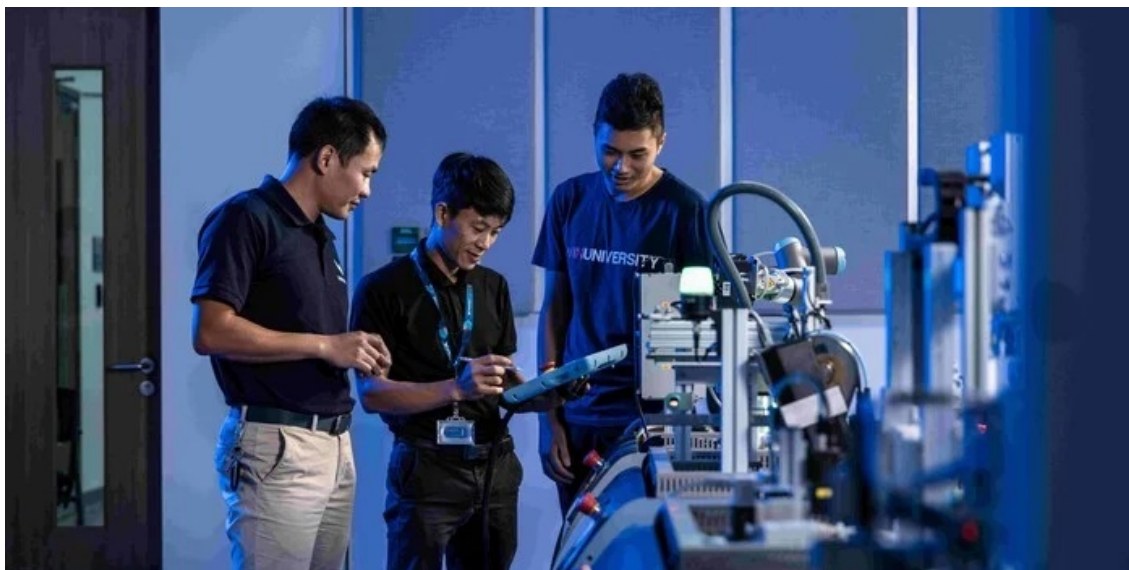
Trước yêu cầu mới của thị trường lao động, trí tuệ nhân tạo (AI) và sự thay đổi nhanh của thị trường lao động, nhiều cơ sở giáo dục đại học tại Việt Nam đang chuyển mạnh sang mô hình đào tạo liên ngành, xuyên ngành nhằm đáp ứng yêu cầu về nguồn nhân lực chất lượng cao. Cùng với đó, hoạt động hướng nghiệp cũng được triển khai từ sớm ở bậc THPT, góp phần giúp học sinh định hình lộ trình học tập và nghề nghiệp ngay từ những năm đầu THPT thay vì chỉ tập trung lựa chọn ngành học ở lớp 12.

Theo dự thảo Nghị định về hướng nghiệp và phân luồng trong giáo dục do Bộ Giáo dục và Đào tạo xây dựng, hoạt động hướng nghiệp sẽ được triển khai xuyên suốt trong quá trình học tập của học sinh, gắn với năng lực cá nhân và nhu cầu phát triển nguồn nhân lực của từng địa phương. Chính sách này được kỳ vọng sẽ giúp người học chủ động hơn trong việc lựa chọn ngành nghề, đồng thời tạo sự kết nối chặt chẽ hơn giữa giáo dục phổ thông, giáo dục đại học và thị trường lao động.

Không chỉ thay đổi ở cấp chính sách, nhiều trường đại học cũng đang chủ động tái cấu trúc chương trình đào tạo theo hướng tích hợp kiến thức giữa nhiều lĩnh vực. Thay vì đào tạo theo chuyên ngành đơn lẻ, các chương trình mới kết hợp kinh tế với dữ liệu, truyền thông với công nghệ, hay kỹ thuật với khoa học xã hội nhằm trang bị cho sinh viên khả năng thích ứng trong môi trường làm việc đa ngành.

Thực tế, nhiều cơ sở giáo dục đại học đã triển khai mô hình này. Tại các cơ sở đó, sinh viên được học chương trình nền tảng trong hai năm đầu trước khi lựa chọn chuyên ngành vào cuối năm thứ hai. Các cơ sở giáo dục đại học cũng xây dựng nhiều ngành học mang tính liên ngành, đồng thời cho phép sinh viên học

ngành kép hoặc kết hợp các ngành phụ liên ngành để mở rộng năng lực chuyên môn.

VinUniversity phát triển mô hình đào tạo tích hợp với nhiều lựa chọn
(Ảnh: <https://vinuni.edu.vn>)

Trong khi đó, VinUniversity phát triển mô hình đào tạo tích hợp với nhiều lựa chọn như học ngành kép, ngành chính – ngành phụ hoặc bằng kép giữa các viện đào tạo. Chương trình được đồng thiết kế với các trường đại học đối tác quốc tế, hướng đến phát triển tư duy liên ngành và năng lực giải quyết vấn đề thực tiễn thay vì chỉ tập trung vào kiến thức chuyên môn.

Sự chuyển dịch này phản ánh yêu cầu ngày càng cao của thị trường lao động. Trong bối cảnh chuyển đổi số, nhiều doanh nghiệp cũng ngày càng ưu tiên nguồn nhân lực có khả năng kết hợp chuyên môn với kỹ năng số, tư duy dữ liệu, ngoại ngữ và kỹ năng làm việc đa lĩnh vực. Điều này đòi hỏi các trường đại học tiếp tục đổi mới chương trình đào tạo nhằm nâng cao tính linh hoạt và khả năng thích ứng của người học.

Ở góc độ xây dựng thương hiệu, có thể thấy đào tạo liên ngành cũng đang trở thành lợi thế cạnh tranh của các trường đại học. Nếu trước đây hoạt động tuyển sinh chủ yếu nhấn mạnh ngành học và chỉ diễn ra vào mùa tuyển sinh, hiện nay nhiều trường đã chuyển sang truyền thông về trải nghiệm học tập, hệ sinh thái đổi mới sáng tạo, cơ hội nghiên cứu và kết nối doanh nghiệp. Giá trị thương hiệu của một trường đại học không còn được đo bằng số lượng ngành đào tạo, mà ngày càng gắn với chất lượng đầu ra, khả năng thích ứng của sinh viên và mức độ đáp ứng nhu cầu của nền kinh tế số.

Bên cạnh những lợi ích, việc triển khai mô hình đào tạo liên ngành cũng đặt ra nhiều yêu cầu đối với các cơ sở giáo dục đại học. Để chương trình phát huy hiệu

quả, các trường cần đầu tư đội ngũ giảng viên có năng lực giảng dạy đa lĩnh vực, xây dựng chương trình đào tạo linh hoạt, cập nhật theo nhu cầu của thị trường lao động, đồng thời tăng cường hợp tác với các doanh nghiệp nhằm tạo môi trường học tập gắn với thực tiễn và nâng cao cơ hội việc làm cho sinh viên sau tốt nghiệp.

Có thể thấy, trước yêu cầu của nền kinh tế số và sự phát triển của AI, đào tạo liên ngành đang dần trở thành xu hướng tất yếu của giáo dục đại học Việt Nam. Việc đổi mới chương trình đào tạo gắn với hướng nghiệp từ sớm không chỉ giúp người học chủ động lựa chọn lộ trình phát triển phù hợp mà còn góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và tăng năng lực cạnh tranh của các cơ sở giáo dục đại học trong giai đoạn mới. .

Kim Loan